

Sygn. akt I Ca 151/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Elblągu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Aleksandra Ratkowska (spr.)

Sędziowie: SO Teresa Zawistowska

SO Krzysztof Nowaczyński

Protokolant: st. sekr. sąd. Danuta Gołębiewska

po rozpoznaniu w dniu 6 maja 2015 r. w Elblągu

na rozprawie

sprawy z powództwa Skarbu Państwa – Komendy Miejskiej Policji w E.

przeciwko K. W. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Elblągu

z dnia 15 stycznia 2015 r. sygn. akt IX C 2024/14

1. oddala apelację;

2. zasądza od powoda Skarbu Państwa – Komendy Miejskiej Policji w E. na rzecz pozwanego K. W. (1) kwotę 110,70 zł (sto dziesięć złotych siedemdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję.

Sygn.akt I Ca 151/15

UZASADNIENIE

Skarb Państwa - Komenda Miejska Policji w E. w pozwie wniesionym przeciwko K. W. (1) domagał się zapłaty kwoty 1.350 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 09 kwietnia 2014r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano że pozwany K. W. (2) w dniu 07 lipca 2012r. w miejscowości S. nr 15 dokonał uszkodzenia radiowozu marki V. (...) o nr rej. (...), którego użytkownikiem jest Komenda Miejska Policji w E.. Pozwany mimo wezwania nie naprawił szkody, której zaistnienie i wysokość zostały stwierdzone wyrokiem Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 29 stycznia 2013r. w sprawie VIII K(...).

Pozwany K. W. (1) wniósł o oddalenie powództwa.

Sąd Rejonowy w Elblągu wyrokiem z dnia 15 stycznia 2015r. oddalił powództwo opierając się na następujących ustaleniach, wnioskach i przepisach prawa:

K. W. (1) został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 29 stycznia 2013 za to że, w dniu 04 lipca 2012r. w miejscowości (...) umyślnie dokonał uszkodzenia pojazdu służbowego marki V. (...) o nr rej. (...) poprzez wgniecenie karoserii w okolicy przedniego nadkola i uszkodzenia przedniego lewego lusterka oraz dokonał uszkodzenia przedniej tablicy rejestracyjnej, działając na szkodę Komendy Miejskiej Policji w E., przy czym działał on mając znacznie ograniczoną zdolność kierowania swoim postępowaniem. W sentencji wyroku wskazano, iż pozwany spowodował straty w wysokości 1.230 zł oraz dokonał uszkodzenia przedniej tablicy rejestracyjnej o wartości 120 zł.

Strony nie kwestionowały wiarygodności ani prawdziwości dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy VIII K (...), stanowiących podstawę tych ustaleń.

Zgodnie z art.11 k.p.c. ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Zakres tego związania został we wskazanym przepisie określony tylko ogólnie, bez sprecyzowania ustaleń wiążących oraz tych, co do których związanie nie zachodzi. Określenie, że sąd w postępowaniu cywilnym jest związany "ustaleniami co do popełnienia przestępstwa" nie precyzuje, czy chodzi o związanie okolicznościami należącymi do istoty przestępstwa w wyżej wskazanym rozumieniu, czy tylko okolicznościami stanowiącymi ustawowe znamiona przestępstwa. Zgodnie z ugruntowanymi poglądami doktryny i orzecznictwa sąd cywilny związany jest tylko ustaleniami dotyczącymi popełnienia przestępstwa - a więc okolicznościami składającymi się na jego stan faktyczny, osobą sprawcy, przedmiotem przestępstwa oraz czynem przypisanym oskarżonemu wskazanymi w sentencji wyroku. Oznacza to, że sąd - rozpoznając sprawę cywilną - musi przyjąć, że skazany popełnił przestępstwo przypisane mu wyrokiem karnym (wyrok SN z dnia 14 kwietnia 1977 r., IV PR 63/77, LEX nr 7928). Wszelkie inne ustalenia prawomocnego, skazującego wyroku karnego, wykraczające poza elementy stanu faktycznego przestępstwa, nie mają mocy wiążącej dla sądu cywilnego, nawet jeśli są zawarte w sentencji wyroku.

Odnośnie zawartego w wyroku karnym ustalenia wysokości szkody osoby pokrzywdzonej, dominuje pogląd, że jeżeli określenie wysokości szkody przez sąd karny ma charakter ocenny i stanowi ustalenie posiłkowe, nie wiąże sądu cywilnego. Jeżeli natomiast ustalenie wysokości szkody wynika bezpośrednio z ustalenia przedmiotu przestępstwa i stanowi jeden z elementów stanu faktycznego, to ustalenie takie jest dla sądu cywilnego wiążące (wyrok SN z dnia 7 marca 1967 r., I CR 464/66, LEX nr 6122, oraz wyrok SA w Katowicach z dnia 27 kwietnia 1995 r., II Akc 59/95, OSA 1996, z. 9, poz. 35; por. także wyrok SN z dnia 18 sierpnia 2009 r., I PK 60/09, LEX nr 550992). Dlatego przyjmuje się, iż wyrok skazujący z reguły nie wiąże sądu cywilnego w zakresie wysokości wskazanej przez sąd karny szkody, ale wyjątek od tej zasady stanowią wypadki dotyczące prawomocnego skazania w postępowaniu karnym za zabór mienia w celu przywłaszczenia lub za przywłaszczenie konkretnej rzeczy. Wówczas określona w wyroku karnym wartość rzeczy będącej przedmiotem zagarnięcia lub przywłaszczenia staje się elementem istoty przypisanego sprawcy przestępstwa i jako taka wiąże sąd cywilny (orzeczenie z dnia 17 kwietnia 1961 r., I CR 467/60, OSNCP 1963 nr 1, poz. 13). W wyrokach z dnia 22 stycznia 1963 r., II CR 1118/61 (OSNPG 1963 nr 8, poz. 46) i z dnia 10 czerwca 1963 r., II CR 114/62 (OSNPG 1963 nr 9, poz. 53). Przestępstwo zniszczenia lub uszkodzenia rzeczy określone w art. 288 k.k. ma charakter materialny, ale do jego bytu wystarczy samo ustalenie, że doszło do uszkodzenia rzeczy, natomiast wartość dokonanego zniszczenia ma charakter poboczny i nie wiąże sądu cywilnego. Wycena poczynionych uszkodzeń stanowiła kwestię poboczną, co potwierdza okoliczność, iż w toku całego postępowania przed sądem karnym jak i poprzedzającego go etapu postępowania przygotowawczego nie zajmowano się kwestią wysokości dokonanych uszkodzeń. W aktach sprawy karnej VIII K (...) znajduje się jedynie protokół oględzin samochodu, gdzie został spisany zakres uszkodzeń, natomiast brak jest jakichkolwiek ustaleń co do wysokości szkody.

Opierając się na ustaleniach wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Elblągu VIII Wydziału Karnego należało wskazać, że związanie to dotyczy okoliczności, iż pozwany dokonał uszkodzenia pojazdu służbowego V. (...) nr rej. (...) poprzez wgniecenie karoserii w okolicy przedniego nadkola i uszkodzenia

przedniego lewego lusterka oraz dokonał uszkodzenia przedniej tablicy rejestracyjnej. Wycena wartości szkody stanowiła natomiast domenę sądu cywilnego.

W sytuacji całkowitego braku materiału dowodowego pozwalającego na weryfikację i ocenę twierdzeń powoda w zakresie wysokości roszczenia powództwo musiało podlegać oddaleniu z uwagi na niewskazanie jego wysokości.

Ze względu na oddalenie powództwa z powodów wskazanych powyżej nie było potrzeby przeprowadzania dalszego postępowania dowodowego i wniosek dowodowy pozwanego w zakresie powołania biegłego na okoliczność ustalenia jego stanu zdrowia oraz ustalenia czy w dniu zdarzenia był w stanie wyłączającym świadome podjęcie decyzji i wyrażenie woli należało oddalić. Sąd oddalił również wniosek pozwanego o przesłuchanie świadków na okoliczność powstałych w pojeździe uszkodzeń oraz sposobu prowadzenia pojazdu przez funkcjonariuszy publicznych.

Powód wniósł apelację od tego wyroku zaskarżając go w całości i domagając się jego zmiany i orzeczenia zgodnie z żądaniem pozwu oraz zasądzenia od pozwanego kosztów procesu za II instancję.

Skarżący zarzucił wyrokowi sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału wskutek naruszenia art.233§1 kpc polegające na pominięciu dowodów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia o roszczeniu pozwu oraz naruszenie art.328§2 kpc poprzez brak wskazania przyczyn nieuwzględnienia wskazanych dowodów.

W uzasadnieniu doprecyzowano, iż chodzi o pominięcie dowodów w postaci kosztorysu naprawy z dnia 12.07.2012r. oraz kalkulacji kosztu nowej tablicy rejestracyjnej i dowodu rejestracyjnego. Zdaniem powoda właściwa ocena tych dowodów pozwoliłaby na wniosek o udowodnienie wysokości szkody wyrządzonej czynem karalnym pozwanego przypisanego mu w sprawie VIII K (...).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jako nieuzasadniona nie zasługiwała na uwzględnienie, gdyż zaskarżony wyrok odpowiada prawu.

Jak chodzi o zarzut naruszenia przepisu art. 328§2 kpc wskazać należy na powszechny w doktrynie i orzecznictwie pogląd, iż skuteczne postawienie takiego zarzutu może w zasadzie mieć miejsce tylko w wyjątkowych wypadkach, tj. wówczas, gdy uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie posiada wszystkich koniecznych elementów, bądź zawiera braki w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej tak znaczne, że sfera motywacyjna orzeczenia pozostaje nieujawniona bądź ujawniona w sposób uniemożliwiający poddanie jej ocenie instancyjnej lub kasacyjnej (np. wyroki Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 30.10.2014r. I ACA 503/14, Lex nr 1544883 i z 3.12.2013r. , I ACA 715/13, Lex 1416118 , wyrok Sądu Najwyższego z 2.12.2014r., I UK 139/14, Lex Nr 1621322). Taka sytuacja w niniejszej sprawie nie zachodzi, gdyż Sąd Rejonowy przedstawił w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku logiczny i konsekwentny wywód w kwestii niewykazania przez powoda wysokości wyrządzonej przez pozwanego szkody w jego majątku, co stanowiło przyczynę oddalenia powództwa i brak szczegółowego ustosunkowania się do przedłożonych przez powoda kalkulacji i kosztorysu nie podważa spójności i prawidłowości tego wyводу przy zaakcentowaniu tej istotnej okoliczności, iż pozwany zakwestionował wskazaną przez powoda, a wynikającą ze wskazanych dokumentów prywatnych, wysokość szkody. W tej sytuacji procesowej na powodzie spoczywał obowiązek wykazania inicjatywy dowodowej w zakresie omawianej kwestii stosownie do art.6 kc. Zgodnie bowiem z art.246 kc dokument prywatny stanowi jedynie dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie i w tym kontekście ocenić należało przedłożone przez powoda kosztorys i kalkulację. Powód powołał się na określenie w wyroku karnym wysokości szkody – 120 zł odpowiadające uszkodzeniu tablicy rejestracyjnej i 1.230 zł odpowiadające szkodzie w samym pojeździe. Jednocześnie kwot tych dochodził w oparciu o kalkulację z dnia 10 marca 2014r. sporządzona przez Inspektora Wydziału (...) w O. S. G. : za wydanie dowodu rejestracyjnego pojazdu 30,81 wraz z kompletem nalepek legalizacyjnych 7,01 , nalepką kontrolną 11,71, kompletem tablic rej razem 50,43; koszt wytworzenia kompletu tablic rej 47,36 zł koszt przesyłki kompletu tablic 13 zł - razem 110,79 zł oraz kosztorys naprawy samochodu V. (...) nr rej (...) -netto 926,19, brutto 1.139,21 sporządzony przez J. A. N. Skutery Quady ul.(...) E.. Wartości te różnią się od wskazanych w wyroku karnym, co naprowadza na wniosek, iż powód podzielał na wstępie stanowisko Sądu Rejonowego co do braku jego związania wskazaną w wyroku karnym wysokością szkody wyrządzonej przez pozwanego i uznał za właściwe

wykazanie wysokości szkody w procesie cywilnym. W tym miejscu stwierdzić należy – wobec pewnego zdystansowania się skarżącego w apelacji do takiego zapatrywania się na problem wysokości szkody – iż Sąd Okręgowy w pełni podziela zaprezentowane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wywody i przytoczone poglądy oraz orzecznictwo co do braku związania sądu cywilnego w trybie art.11 kpc wskazaną w wyroku karnym wysokością szkody wyrządzonej czynem karalnym o ile ma ona charakter oceny i posiłkowy, nie typizujący przestępstwa. Wysokość szkody nie została przez powoda wykazana, a jej określenie za pomocą przedłożonych kalkulacji i kosztorysu zostało przez pozwanego zakwestionowane, co kierowało tę kwestę na tory typowego postępowania dowodowego. W tej materii przywołać można wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2001 r., I PKN 468/00, OSNP 2003 r., Nr 8, poz. 197 , gdzie wskazano, iż kosztorys powykonawczy jako dokument prywatny stanowi jedynie dowód tego, że osoba, która go podpisała wyraziła zawarty w nim pogląd, nie korzysta natomiast z domniemania zgodności z prawdą zawartych w nim twierdzeń.

Poczynione powyżej uwagi stanowią jednocześnie o bezzasadności zarzutu naruszenia przez Sąd pierwszej instancji przepisu art.233§1 kpc, gdyż omawiane kalkulacja i kosztorys nie mogły stanowić podstawy ustalenia, iż wyrządzona przez pozwanego szkoda odpowiadała dochodzonej pozwem kwocie.

Z tych przyczyn apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu na mocy art.385 kpc.